PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. gegužės 6 d.*

Byloje T-116/04

Wieland-Werke AG, įsteigta Ulme (Vokietija), atstovaujama advokatų R. Bechtold ir U. Soltész,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, iš pradžių atstovaujamą É. Gippini Fournier ir H. Gading, vėliau – É. Gippini Fournier, O. Weber ir K. Mojzesowicz,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti arba sumažinti ieškovei pagal 2003 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimo C (2003) 4820 galutinis dėl [EB] 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio

* Proceso kalba: vokiečių.

taikymo procedūros (byla COMP/E-1/38.240 – Pramoniniai vamzdžiai) 2 straipsnio a punktą skirtą baudą,

EUROPOS BENDRIJŲ
PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė E. Martins Ribeiro, teisėjai S. Papasavvas ir N. Wahl (pranešėjas),

posėdžio sekretorė C. Kantza, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. kovo 5 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1 *Wieland-Werke AG* (toliau – *Wieland* arba ieškovė) yra biržoje nekotiruojama Vokietijos įmonė, kurios buveinė Ulme (Vokietija). Ieškovė – visame pasaulyje veikiančios grupės, kuri iš esmės gamina, parduoda ir platina specialius vario ir vario lydinių pusgaminius bei gaminius, patronuojanti bendrovė.

2 Gavusi *Mueller Industries Inc.* pateiktą informaciją 2001 m. kovo mėnesį Komisija, iš anksto neįspėjusi, atliko patikrinimus bendrovių *KME Germany AG* (buvusi *KM Europa Metal AG*), *KME France SAS* (buvusi *Tréfimétaux SA*), *KME Italy SpA* (buvusi *Europa Metalli SpA*) (toliau – bendrai vadinamos *KME* arba *KME* grupė), *Outokumpu Oyj* ir *Luvata Oy* (buvusi *Outokumpu Copper Products Oy*) (toliau – bendrai vadinamos *Outokumpu*) ir ieškovės patalpose pagal 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17, Pirmojo reglamento, įgyvendinančio Sutarties [81] ir [82] straipsnius (OL 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3), 14 straipsnį.

3 2001 m. balandžio 9 d.*Outokumpu* pateikė Komisijai pasiūlymą bendradarbiauti pagal Komisijos pranešimą dėl baudų neskyrimo arba sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, p. 4, toliau – 1996 m pranešimas dėl bendradarbiavimo). Memorandumą šiuo klausimu ji pateikė 2001 m. gegužės 30 dieną.

4 Atsakydama į 2002 m. liepos mėnesį Komisijos KME grupei ir *Wieland* atsiųstą prašymą pateikti informaciją pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnio 2 dalį, 2002 m. rugsėjo 30 d.*Wieland* paprašė taikyti 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo.

5 2002 m. spalio 15 d., atsakydama į tą patį prašymą pateikti informaciją, KME grupė taip pat paprašė taikyti minėtą pranešimą jos atžvilgiu.

6 Atlikusi tyrimą, kuris apėmė papildomus patikrinimus *Outokumpu* ir KME grupės patalpose, susitikusi su *Outokumpu*, KME grupės ir *Wieland* atstovais, pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnį išsiuntusi KME grupei ir *Wieland* papildomus prašymus pateikti informaciją, 2003 m. liepos mėnesį Komisija pradėjo pažeidimo

tyrimo procedūrą ir priėmė KME grupei, ieškovei ir *Outokumpu* adresuotą pranešimą apie kaltinimus. Kadangi įmonės, kurioms skirtas pranešimas, atsisakė išsakyti nuomonę, posėdis nebuvo rengiamas.

7 2003 m. gruodžio 16 d. Komisija priėmė sprendimą C(2003) 4820 galutinis dėl [EB] 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūros (byla COMP/E-1/38.240 – Pramoniniai vamzdžiai), kurio santrauka buvo paskelbta 2004 m. balandžio 28 d.*Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL L 125, p. 50).

8 Iš ginčijamo sprendimo matyti, kad devintojo dešimtmečio pabaigoje į vamzdžių, naudojamų oro kondicionavimo ir šaldymo sektoriuje, kokybės asociaciją (*Cuproclima Quality Association*, toliau – *Cuproclima*) susivieniję gamintojai, tarp jų ir ieškovė, išplėtė savo bendradarbiavimą, įtraukdami konkurencijos klausimus.

9 *Cuproclima* susirinkimai vyko du kartus per metus ir, išnagrinėjus oficialią dienotvarkę, sudarė progą reguliariai aptarti ir nustatyti kainas bei kitas pramoniniams vamzdžiams taikomas pardavimo sąlygas. Šiuos konkurencijos taisyklėms prieštaraujančius susirinkimus papildė dvišaliai atitinkamų įmonių ryšiai. Atitinkamos įmonės nustatė pramoninių vamzdžių tikslines kainas bei kitas pardavimo sąlygas, jos derino kainų kėlimą, pasidalijo klientus ir rinkos dalis bei kontroliavo konkurencijai prieštaraujančių susitarimų įgyvendinimą, viena vertus, paskirdamos už rinkas atsakingus asmenis ir, kita vertus, keisdamosi konfidencialia informacija.

10 Ginčijamame sprendime, be kita ko, nustatyta:

„1 straipsnis

Toliau nurodytos įmonės, nurodytais laikotarpiais dalyvaudamos sudarant susitarimus ir derinant veiksmus, kuriais pramoninių vamzdžių sektoriuje buvo nustatomos kainos ir dalinamos rinkos, pažeidė [EB] 81 straipsnio 1 dalį ir nuo 1994 m. sausio 1 d. – EEE susitarimo 53 straipsnio 1 dalį:

a) [*Wieland*]– nuo 1988 m. gegužės 3 d. iki 2001 m. kovo 22 dienos;

b) *Outokumpu* <…> individualiai – nuo 1988 gegužės 3 d. iki 1988 m. gruodžio 30 d. ir kartu su [*Luvata*] – nuo 1988 m. gruodžio 31 d. iki 2001 m. kovo 22 dienos;

c) [*Luvata*] – nuo 1988 m. gruodžio 31 d. iki 2001 m. kovo 22 d. (kartu su *Outokumpu* <…>);

d) [*KME Germany*] individualiai – nuo 1988 m. gegužės 3 d. iki 1995 m. birželio 19 d. ir kartu su [*KME France*] bei [*KME Italy*] – nuo 1995 m. birželio 20 d. iki 2001 m. kovo 22 dienos;

e) [*KME Italy*] kartu su [*KME France*] – nuo 1988 m. gegužės 3 d. iki 1995 m. birželio 19 d. ir kartu su [*KME Germany*] bei [*KME France*] – nuo 1995 m. birželio 20 d. iki 2001 m. kovo 22 dienos;

f) [*KME France*] kartu su [*KME Italy*] – nuo 1988 m. gegužės 3 d. iki 1995 m. birželio 19 d. ir kartu su [*KME Germany*] bei [*KME Italy*] – nuo 1995 m. birželio 20 d. iki 2001 m. kovo 22 dienos.

2 straipsnis

Už 1 straipsnyje nurodytus pažeidimus skiriamos tokios baudos:

a) [*Wieland*] – 20,79 milijono EUR;

b) *Outokumpu* <…> ir [*Luvata*] kartu – 18,13 milijono EUR;

c) [*KME Germany*], [*KME France*] ir [*KME Italy*] kartu – 18,99 milijono EUR;

d) [*KME Germany*] – 10,41 milijono EUR;

e) [*KME Italy*] ir [*KME France*] kartu – 10,41 milijono EUR.“

11 Visų pirma dėl pradinio baudos dydžio nustatymo Komisija nusprendė, kad pažeidimas, kuris iš esmės pasireiškė kainų nustatymu ir rinkos padalijimu, dėl paties savo pobūdžio yra labai sunkus pažeidimas (ginčijamo sprendimo 294 konstatuojamoji dalis).

12 Nustatydama pažeidimo sunkumą Komisija taip pat atsižvelgė į tai, kad kartelis darė poveikį visai Europos ekonominės erdvės (EEE) teritorijai (ginčijamo sprendimo 316 konstatuojamoji dalis). Be to, Komisija išnagrinėjo realų pažeidimo poveikį ir padarė išvadą, kad kartelis „bendrai paveikė rinką“ (ginčijamo sprendimo 314 konstatuojamoji dalis).

13 Darydama minėtą išvadą Komisija, be kita ko, rėmėsi toliau išdėstytomis aplinkybėmis. Visų pirma, ji atsižvelgė į kartelio įgyvendinimą, nurodydama, kad kartelio dalyvės keitėsi informacija apie pardavimų apimtį ir kainų lygį (ginčijamo sprendimo 300 konstatuojamoji dalis). Antra, bylos medžiaga parodė, kad per laikotarpį, kai beveik nesilaikyta kartelinio susitarimo, kainos sumažėjo, o per kitus laikotarpius – labai pakilo (ginčijamo sprendimo 310 konstatuojamoji dalis). Trečia, Komisija pasirėmė kartelio dalyvių bendrai užimama nuo 75 iki 85 % rinkos dalimi (ginčijamo sprendimo 310 konstatuojamoji dalis). Ketvirta, Komisija konstatavo, kad per visą pažeidimo laikotarpį kartelio dalyvių atitinkamos rinkos dalys santykinai nepakito, nors jų klientai kartais keitėsi (ginčijamo sprendimo 312 konstatuojamoji dalis).

14 Galiausiai, nustatydama pažeidimo sunkumą, Komisija atsižvelgė į tai, kad pramoninių varinių vamzdžių rinka yra svarbus sektorius, kurio vertė EEE lygmenyje sudaro 288 milijonus eurų (ginčijamo sprendimo 318 konstatuojamoji dalis).

15 Atsižvelgusi į visas minėtas aplinkybes, Komisija padarė išvadą, kad nagrinėjamas pažeidimas laikytinas labai sunkiu (ginčijamo sprendimo 320 konstatuojamoji dalis).

16 Antra, Komisija atskirai vertino atitinkamas įmones, siekdama atsižvelgti į kiekvienos jų realų ekonominį pajėgumą padaryti didelės žalos konkurencijai. Šiuo atžvilgiu Komisija pabrėžė, kad EEE turimos pramoninių vamzdžių rinkos dalys skiriasi, t. y. *KME* grupė, EEE rinkos lyderė, užima [*konfidenciali informacija*][1] % rinkos dalį, o *Outokumpu* ir *Wieland* turi atitinkamai [*konfidenciali informacija*] ir 13,4 % rinkos dalis. Atsižvelgiant į minėtą skirtumą *Outokumpu* ir *Wieland* skirta pradinė bauda sudaro 33 % *KME* grupei skirtos baudos, t. y. *Outokumpu* ir *Wieland* – po 11,55 milijono eurų, o *KME* grupei – 35 milijonai eurų (ginčijamo sprendimo 327 ir 328 konstatuojamosios dalys).

17 Trečia, siekdama atsižvelgti į tai, kad turi būti nustatyta tokia bauda, kuri užtikrintų atgrasomąjį poveikį, *Outokumpu* nustatytą pradinę baudą Komisija padidino 50 % iki 17,33 milijono eurų, manydama, jog šios įmonės pasaulinė apyvarta, kuri viršija 5 milijardus eurų, rodo, kad jos dydis ir ekonominis pajėgumas leidžia tai daryti (ginčijamo sprendimo 334 konstatuojamoji dalis).

18 Ketvirta, pažeidimo, kuris tęsėsi nuo 1988 m. gegužės 3 d. iki 2001 m. kovo 22 d., trukmę Komisija įvertino kaip „ilgą“. Todėl, atsižvelgusi į pažeidimo trukmę, Komisija nusprendė, kad atitinkamoms įmonėms nustatytas pradines baudas reikia padidinti 10 % už kiekvienus dalyvavimo kartelyje metus. Taigi ieškovei nustatyta pradinė bauda buvo padidinta 125 % ir pagrindinė bauda sudarė 25,99 milijono eurų (ginčijamo sprendimo 338, 342 ir 347 konstatuojamosios dalys).

1 — –Konfidenciali informacija nepateikiama.

19 Penkta, dėl sunkinančių aplinkybių *Outokumpu* nustatyta pagrindinė bauda buvo padidinta 50 % atsižvelgiant į pakartotinį pažeidimą, nes jos atžvilgiu jau buvo priimtas 1990 m. liepos 18 d. Komisijos sprendimas 90/417/EAPB, susijęs su [AP] 65 straipsnio taikymo procedūra dėl Europos plokščių šaltojo valcavimo produktų iš nerūdijančio plieno gamintojų susitarimo ir suderintų veiksmų (OL L 220, p. 28) (ginčijamo sprendimo 354 konstatuojamoji dalis).

20 Šešta, dėl lengvinančių aplinkybių Komisija pažymėjo, kad be *Outokumpu* bendradarbiavimo ji būtų galėjusi įrodyti neteisėto elgesio buvimą tik už ketverių metų laikotarpį, ir dėl to sumažino jai nustatytą pagrindinę baudą 22,22 milijono eurų, kad ši suma atitiktų baudą, kuri būtų skirta už minėtą laikotarpį (ginčijamo sprendimo 386 konstatuojamoji dalis).

21 Septinta, pagal 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrių Komisija galiausiai sumažino *Outokumpu* baudą 50 %, *Wieland* baudą – 20 % ir *KME* grupės baudą – 30 % (ginčijamo sprendimo 402, 408 ir 423 konstatuojamosios dalys).

Procesas ir šalių reikalavimai

22 Ši byla buvo pradėta ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2004 m. kovo 24 dieną.

23 Pakeitus Pirmosios instancijos kolegijų sudėtį, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į aštuntąją kolegiją, todėl ši byla buvo paskirta šiai kolegijai.

24 2008 m. kovo 5 d. posėdyje buvo išklausyti šalių žodinės pastabos ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo žodžiu pateiktus klausimus.

25 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti arba, nepatenkinus šio reikalavimo, sumažinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnio a punkte Komisijos paskirtą baudą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

26 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

27 Grįsdama savo ieškinį šioje byloje, ieškovė visų pirma remiasi Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies neteisėtumu, nes ši nuostata pažeidžia bausmių teisėtumo principą. Taip pat ieškovė nurodo keturis ieškinio pagrindus, atitinkamai susijusius su neteisingu pažeidimo paveiktos rinkos dydžio nustatymu, netinkamu atsižvelgimu į suinteresuotų įmonių dydį, klaidingu baudos padidinimu, atsižvelgiant į pažeidimo trukmę, ir diskriminaciniu 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymu jos atžvilgiu.

28 Kalbant apie pagrindus, susijusius su baudos apskaičiavimu, svarbu priminti, kad, viena vertus, iš ginčijamo sprendimo 290–387 konstatuojamųjų dalių matyti, jog baudas už pažeidimą Komisija paskyrė pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir, kita vertus, kad, nors Komisija ginčijamame sprendime tiesiogiai ir nenurodo Baudų nustatymo remiantis Reglamento nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir [AP] sutarties 65 straipsnio 5 dalimi metodo gairių [Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir [AP] sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairių] (OL C 9, 1998, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 171, toliau – gairės), akivaizdu, kad baudų dydį ji nustatė taikydama minėtose gairėse įtvirtintą metodą.

29 Nors gairės negali būti laikomos teisės norma, jos nustato elgesio taisyklę, rodančią sektiną praktiką, nuo kurios Komisija konkrečiu atveju negali nukrypti nepateikusi pateisinimo (žr. 2006 m. gegužės 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją*, C-397/03 P, Rink. P. I-4429, 91 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

30 Taigi, kontroliuodamas ginčijamu sprendimu paskirtų baudų teisėtumą, Pirmosios instancijos teismas turi patikrinti, ar Komisija savo diskreciją vertinti įgyvendino laikydamasi gairėse nustatyto metodo, ir tuo atveju, jei jis konstatuotų, kad ji nuo jo

nukrypo, įvertinti, ar toks nukrypimas pateisinamas ir tinkamai motyvuotas. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Teisingumo Teismas yra patvirtinęs paties gairių principo ir jose įtvirtinto metodo galiojimą (2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 252–255, 266–267, 312 ir 313 punktai).

31 Tai, kad priėmusi gaires Komisija apribojo savo vertinimo laisvę, nėra nesuderinama su esminiais Komisijos diskreciniais įgaliojimais. Gairėse yra įvairių lankstumo elementų, leidžiančių Komisijai įgyvendinti savo diskrecinius įgaliojimus laikantis Reglamento Nr. 17 nuostatų, kaip jas išaiškino Teisingumo Teismas (šio sprendimo 30 punkte minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 267 punktas).

32 Be to, tokiais klausimais kaip pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį skiriamos baudos dydžio nustatymas, kur Komisija turi diskreciją, pavyzdžiui, kiek tai susiję su padidinimu siekiant atgrasomojo poveikio, tokių vertinimų teisėtumo kontrolė apsiriboja tik patikrinimu, ar nėra akivaizdžios vertinimo klaidos (šiuo klausimu žr. 2005 m. liepos 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Scandinavian Airlines System prieš Komisiją*, T-241/01, Rink. p. II-2917, 79 punktą).

33 Vis dėlto Komisijos diskrecija ir šiuo atžvilgiu jos nustatytos ribos iš esmės neužkerta kelio Bendrijos teismams neribotai naudotis jiems priklausančia kompetencija (2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *JFE Engineering ir kt. prieš Komisiją*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ir T-78/00, Rink. p. II-2501, 538 punktas), kuri jiems suteikia teisę panaikinti, sumažinti ar padidinti Komisijos paskirtą baudą (šiuo klausimu žr. 2007 m. vasario 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Groupe Danone prieš Komisiją*, C-3/06 P, Rink. p. I-1331, 60–62 punktus; 2003 m. spalio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *General Motors Nederland ir Opel Nederland prieš Komisiją*, T-368/00, Rink. p. II-4491, 181 punktą).

Dėl prieštaravimo dėl Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies teisėtumo

Šalių argumentai

34 Iš esmės ieškovė teigia, kad Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis bei jos taikymas Komisijos sprendimų priėmimo praktikoje pažeidžia bausmių teisėtumo principą, nes Komisija turi beveik neribotą veiksmų laisvę nustatyti baudų dydį ir todėl nagrinėjamos baudos dydis buvo nustatytas savavališkai. Taigi ieškovei skirtas nurodymas sumokėti 20,79 milijono eurų yra neteisėtas.

35 Ieškovė primena, kad Bendrijos teisės normos negali prieštarauti bausmių teisėtumo principui, kuris ypač svarbus kalbant apie sankcijas nustatančias normas. Pagal minėtą principą Bendrijos teisės aktai turi būti aiškūs, tikslūs ir numatomi teisės subjektams, ir tikrumo bei numatymo reikalavimo turi būti itin griežtai laikomasi tuomet, kai teisės aktai gali turėti finansinių pasekmių.

36 Ieškovė pabrėžia, kad, be to, Bendrijos normos turi numatomai apibrėžti ne tik elgesį, už kurį skiriama sankcija, bet ir iš to teisės subjektui kylančias teisines pasekmes. Ieškovės nuomone, net jei administracijos diskrecija gali pasirodyti esant būtina, ši diskrecija vis tiek neturi būti neribota, juo labiau kai kalbama apie antrinės teisės normą arba baudžiamąją ar kvazibaudžiamąją priemonę.

37 Ieškovės nuomone, ir iš Komisijos oficialių pareiškimų, ir iš Europos žmogaus teisių teismo (toliau – EŽTT) pateikto plataus baudžiamojo proceso sąvokos išaiškinimo matyti, kad pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį paskirtos baudos turi baudžiamųjų normų pobūdį. Grįsdama šią išvadą ieškovė taip pat remiasi Bendrijos

teismų praktika (1970 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *ACF Chemiefarma prieš Komisiją*, 41/69, Rink. p. 661, 172 ir paskesni punktai bei 2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Brugg Rohrsysteme prieš Komisiją*, T-15/99, Rink. p. II-1613, 123 punktas).

38 Ieškovė teigia, kad Reglamentas Nr. 17, kuriame apsiribojama nuoroda, jog nustatant baudos dydį reikia atsižvelgti į pažeidimo „sunkumą ir trukmę“, neatitinka įstatymo aiškumo ir numatomumo reikalavimų. Jos nuomone, Taryba neįvykdė EB 83 straipsnyje numatytos pareigos aiškiai apibrėžti Komisijai suteiktus įgaliojimus.

39 Ieškovė taip pat tvirtina, kad Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje nenumatyta maksimali baudos riba, o tai reiškia, kad už tam tikrą pažeidimą minėtas straipsnis leidžia Komisijai skirti baudą nuo tūkstančio eurų iki kelių dešimčių milijardų eurų kai kurių pasaulinių grupių atveju. Tai reiškia, kad įstatymas iš anksto nenustato baudos dydžio ir jį nustato tik Komisija. Taigi yra grėsmė, kad baudos dydis bus nustatytas savavališkai ir nekontroliuojamai. Todėl minėtas straipsnis pažeidžia aukštesnės galios Bendrijos normą (bausmių teisėtumo principą) bei pagrindines teises baudžiamųjų normų nustatymo srityje, kylančias iš 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (ŽTK) ir iš EŽTT praktikos.

40 Ieškovė mano, kad Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 4 dalis, pagal kurią sprendimai, kuriais skiriamos baudos, nėra baudžiamosios teisės pobūdžio, neturi įtakos jos argumentams, nes, viena vertus, kiekviena Bendrijos teisės norma, nesvarbu, ar ji baudžiamojo pobūdžio, turi atitikti bausmių teisėtumo principą ir, kita vertus, pagal EŽTT praktiką lemiamos reikšmės turi ne teisės akto pavadinimas, o jo turinys.

41 Be to, ieškovė tvirtina, kad gairės neištaiso Reglamento Nr. 17 tikslumo ir aiškumo trūkumo. Baudų už pažeidimus, kurie pripažįstami „labai sunkiais“, pradinis dydis nustatytas savavališkai ir neatsižvelgiant į įmonės apyvartą. Taip pat ieškovė nurodo, kad bet kuriuo atveju gairės nėra „įstatymas“ ŽTK prasme. Šiuo atžvilgiu ieškovė pabrėžia, kad gairės privalomos tik Komisijai, o ne teisminėms institucijoms, kurios turi visišką jurisdikciją atlikti Komisijos sprendimų teisminę kontrolę.

42 Taigi, ieškovės nuomone, kadangi būtent teisminės institucijos turi kompetenciją nustatyti galutinį baudų dydį, gairės joms nėra privalomos, nes jos neturi jokios įtakos vertinant baudžiamosios teisės normos teisėtumą ŽTK 7 straipsnio prasme. Be to, ieškovė pažymi, jog Pirmosios instancijos teismas neseniai konstatavo, kad nustatant baudų dydį taikomą teisinį pagrindą apibrėžia vien Reglamentas Nr. 17.

43 Be to, ieškovė mano, jog ta aplinkybė, kad Komisijos nustatytų baudų dydžius kontroliuoja Bendrijos teismai, kuriems suteikta visiška jurisdikcija, juo labiau nepašalina Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies neteisėtumo.

44 Ieškovė taip pat pabrėžia, kad jei nuostata pažeidžia bausmių teisėtumo principą, tai negali būti ištaisyta paprasčiausiai tuo, kad ją taikant buvo laikytasi proporcingumo ir vienodo požiūrio principų.

45 Ieškovė pažymi, jog, nors ir gali būti, kad Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalis atitiko bausmių teisėtumo principą jos rengimo metu, tačiau dabar taip nėra, nes šiuo metu bendrovių pasiekiama apyvarta gerokai didesnė nei anksčiau.

46 Galiausiai ieškovė tvirtina, kad bet kuriuo atveju, ir neatsižvelgiant į Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies teisėtumą, nustatydama baudų dydį, Komisija turi naudotis savo veiksmų laisve, atsižvelgdama į bausmių teisėtumo principą. Taigi savo sprendimų priėmimo praktikoje ir gairėse ji turėjo pasiekti tam tikrą skaidrumo ir numatomumo lygį baudų dydžio nustatymo srityje. Tačiau Komisija to nepadarė ir suteikė pirmenybę atgrasomajam sankcijos poveikiui.

47 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

48 Dėl argumento, kad savo sprendimų priėmimo praktikoje ir gairėse Komisija turėjo pasiekti tam tikrą skaidrumo ir numatomumo lygį baudų dydžio nustatymo srityje, reikia konstatuoti, kad šiuo argumentu nesuformuluojama jokio konkretaus teisinio kaltinimo dėl Reglamento Nr. 17 ar ginčijamo sprendimo, o jame tik suformuluoti pageidavimai dėl praktinio Komisijos politikos įgyvendinimo. Todėl šis argumentas atmestinas kaip netinkamas.

49 Dėl esmės pakanka konstatuoti, kad iš 2006 m. balandžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Degussa prieš Komisiją* (T-279/02, Rink. p. II-897, 66–68 punktai) ir 2006 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Jungbunzlauer prieš Komisiją* (T-43/02, Rink. p. II-3435, 69–92 punktai) aiškiai matyti, jog ieškovės pareikštam prieštaravimui dėl teisėtumo negali būti pritarta. Be to, ši teismo praktika neseniai buvo patvirtinta 2008 m. gegužės 22 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Evonik Degussa prieš Komisiją ir Tarybą* (C-266/06 P, nepaskelbta Rinkinyje,36–63 punktai).

50 Taigi prieštaravimas dėl teisėtumo atmestinas.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su netinkamu pažeidimo paveikto sektoriaus dydžio nustatymu

Šalių argumentai

51 Ieškovė tvirtina, kad įvertinusi atitinkamą rinką 288 milijonais eurų Komisija pervertino rinkos dydį, o dėl to – pažeidimo sunkumą, ir dėl to paskyrė pernelyg didelę baudą. Taip pat ieškovė tvirtina, kad Komisija nepakankamai pagrindė jos apyvartos apskaičiavimą ir todėl buvo pažeistas EB 253 straipsnis.

52 Ieškovė pažymi, kad pramoninių vamzdžių rinkoje bendrą gaminių kainą paprastai sudaro vario kaina, kuri grindžiama kaina Londono metalo biržoje (*London Metal Exchange*; toliau – LME), ir gamybos išlaidos, kurios atitinka gamintojo pridėtą vertę (toliau – „gamybos marža“). Pramoninių vamzdžių gamybai reikalingą pirminę žaliavą tiekia arba klientas, arba pats vamzdžių gamintojas, kuris ją įskaičiuoja į visą kainą.

53 Ieškovės nuomone, atitinkamos rinkos dydžiui tenka lemiamas vaidmuo vertinant pažeidimo sunkumą ir nustatant pradinę baudą.

54 Remdamasi tuo, kas pasakyta, ieškovė teigia, jog kadangi pažeidimas buvo susijęs tik su gamybos marža (nuo 30 iki 40 % galutinės kainos), vertindama paveiktos rinkos dydį Komisija iš visos nagrinėjamų gaminių kainos turėjo atimti nuo 60 iki 70 % ir dėl to pradinė bauda būtų mažesnė. Šiuo atžvilgiu ieškovė primena, kad ji nekontroliuoja vario kainos, nes ji nustatoma pagal LME. Iš tikrųjų vario kaina – tai iš esmės klientams perkeliama kainos sandaros eilutė. Ieškovė tvirtina, kad jei kartelio nariai būtų mėginę padidinti vario kainą, jų klientai būtų juo apsirūpinę iš trečiųjų įmonių.

55 Taigi tiekdama varį ieškovė veikė kaip tarpininkė. Todėl Komisija rinkos apyvartą turėjo apskaičiuoti tokiu pačiu būdu, kokiu apskaičiuoja tarpininkų apyvartą koncentracijų kontrolės srityje. Be to, kadangi išlaidos variui sudaro didelę visų išlaidų dalį, Komisija negalėjo traktuoti jų kaip pristatymo ar pakavimo išlaidų, kurios paprastai sudaro menką išlaidų dalį. Todėl, teisingai vertindama nagrinėjamos rinkos dydį ir todėl – kartelinio pažeidimo sunkumą, Komisija turėjo atsižvelgti tik į pažeidimo paveiktos kainos dalį, t. y. į gamybos maržą. Komisija pasielgė priešingai ir apskaičiuodama reikšmingą apyvartą laikėsi pernelyg formalistinio požiūrio.

56 Ieškovė taip pat tvirtina, kad Komisija pažeidė pareigą motyvuoti, kai siekdama pateisinti metalo kainos įtraukimą į nagrinėjamoje rinkoje pasiekiamą apyvartą, pasirėmė 2001 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Krupp Thyssen Stainless ir Acciai speciali Terni prieš Komisiją* (T-45/98 ir T-47/98, Rink. p. II-3757), kuris cituojamas ginčijamo sprendimo 319 konstatuojamojoje dalyje. Šiuo atveju minėtas sprendimas nėra reikšmingas, nes iš jo tik išplaukia, kad kartelis, kuris susijęs tik su dalimi galutinės kainos, pažeidžia konkurencijos teisę, o tai šioje byloje neginčytina. Šiuo atveju svarbu nustatyti adekvačią apyvartą pradiniam baudos dydžiui apskaičiuoti.

57 Komisija prašo atmesti ieškinio pagrindą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

58 Visų pirma dėl teiginio, susijusio su motyvavimo stoka, pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką individualaus sprendimo motyvavimas turi taip aiškiai ir vienareikšmiškai išreikšti teisės aktą priėmusios Bendrijos institucijos ketinimus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų suvokti priežastis, dėl kurių priemonė

priimta, o kompetentingas teismas – atlikti kontrolės funkciją. Būtinybė motyvuoti vertinama atsižvelgiant į atskiro atvejo aplinkybes. Nėra reikalaujama, kad pagrindžiant būtų nurodyti visi reikšmingi faktiniai ir teisės aspektai, nes klausimas, ar jis atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, vertinamas atsižvelgiant ne tik į nagrinėjamo teisės akto tekstą, bet ir į aplinkybes, kurioms esant jis buvo priimtas, bei į visas atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas (žr. 1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 63 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

59 Kalbant apie baudų nustatymą už konkurencijos teisės pažeidimus, esminiai formos reikalavimai, kuriems priskiriama pareiga motyvuoti, įvykdyti, kai Komisija savo sprendime nurodo vertinimo elementus, kurie jai leido nustatyti pažeidimo sunkumą ir trukmę (žr. 2002 m. spalio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 463 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

60 Šiuo atveju, kiek tai susiję su nagrinėjamo pažeidimo sunkumo vertinimu, Komisija šiuos reikalavimus įvykdė ginčijamo sprendimo 292–320 konstatuojamosiose dalyse. Visų pirma iš 318 konstatuojamosios dalies matyti, kad vertindama pažeidimo sunkumą Komisija atsižvelgė į apyvartą atitinkamoje rinkoje. Be to, minėto sprendimo 319 konstatuojamojoje dalyje Komisija atsakė į atitinkamų įmonių išsakytą kritiką dėl to, kad apskaičiuojant minėtą apyvartą buvo atsižvelgta į vario kainą. Tai, kad šis atsakymas gali būti klaidingas, negali daryti įtakos ginčijamo sprendimo motyvavimo pakankamumui, nes tokios klaidos buvimo nustatymas patenka į šio sprendimo materialinio teisėtumo kontrolę (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 58 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, 66–72 punktus ir 2003 m. spalio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *International Power ir kt. prieš NALOO*, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P ir C-180/01 P, Rink. p. I-11421, 134–138 punktus).

61 Iš to darytina išvada, kad kaltinimas dėl motyvavimo stokos atmestinas.

62 Antra, dėl esmės pirmiausia pabrėžtina, kad gairėse, kurias Komisija taikė ginčijamame sprendime (žr. šio sprendimo 28 punktą), įtvirtintas metodas atitinka bendrą logiką, pagal kurią bendra pradinė baudos suma, nustatoma atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, apskaičiuojama atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, įtaką rinkai, jeigu ji gali būti įvertinta, ir atitinkamos geografinės rinkos dydį (gairių 1 punkto A dalies pirma pastraipa). Po to bendra pradinė baudos suma kiekvieno dalyvio atveju individualizuojama atsižvelgiant į jo dydį.

63 Be to, nustatydama bendrą pradinę baudos sumą Komisija gali, bet neprivalo, atsižvelgti į paveiktos rinkos dydį (2006 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BASF prieš Komisiją*, T-15/02, Rink. p. II-497, 134 punktas ir 2006 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Roquette Frères prieš Komisiją*, T-322/01, Rink. p. II-3137, 149 ir 150 punktai).

64 Atsižvelgiant į šią teismų praktiką, aišku, kad ieškovės prielaida, jog atitinkamos rinkos dydis savaime yra lemiamas veiksnys vertinant pažeidimo sunkumą ir kartu nustatant pradinį baudos dydį, nepagrįsta.

65 Tačiau iš ginčijamo sprendimo aiškiai matyti, kad šiuo atveju, vertindama nagrinėjamo pažeidimo sunkumą, Komisija nusprendė atsižvelgti į pramoninių vamzdžių rinkos dydį EEE. Nors, remdamasi pažeidimo pobūdžiu, Komisija jau buvo padariusi išvadą, kad minėtas pažeidimas „labai sunkus“ gairių prasme (294 konstatuojamoji dalis), ginčijamame sprendime pažeidimo sunkumą ir kartu bendrą pradinę baudos sumą ji nustatė atsižvelgusi į realų kartelio poveikį rinkai (295–314 konstatuojamosios dalys), į nagrinėjamos geografinės rinkos dydį (315–317 konstatuojamosios dalys) ir į aplinkybę, kad sektorius, kuriame padarytas pažeidimas, yra didelė rinka, kurios dydis EEE įvertintas 288 milijonais eurų (318 ir 319 konstatuojamosios dalys).

66 Nors, vertinant pažeidimo sunkumą ir bendrą pradinę baudos sumą, atitinkamos rinkos dydis buvo tik viena iš aplinkybių, į kurias Komisija atsižvelgė ginčijamame sprendime, nustatydama minėtą sumą Komisija į šią aplinkybę iš tikrųjų atsižvelgė. Taigi Komisijos tvirtinimas, kad, jei iš apyvartos rinkoje būtų atimta vario kaina, ieškovei nustatyta pradinė bauda nebūtinai būtų buvusi mažesnė nei 11,55 milijono eurų, turi būti atmestas.

67 Todėl reikia patikrinti, ar, vertindama paveiktos rinkos dydį, Komisija klaidingai atsižvelgė į vario kainą.

68 Šiuo atžvilgiu ieškovė teigia, kad, pirma, pramoninių vamzdžių gamintojai nekontroliuoja vario kainos, nes ji nustatoma pagal LME, ir, antra, kad būtent patys pramoninių vamzdžių pirkėjai sprendžia, už kokią kainą įsigyti metalą. Taip pat ieškovė pabrėžia, kad metalo kainų svyravimas neturi jokio poveikio jų pelnui.

69 Vis dėlto konstatuotina, kad nėra jokios pagrįstos priežasties apskaičiuoti apyvartą atitinkamoje rinkoje neatsižvelgiant į tam tikras gamybos išlaidas. Kaip teisingai pažymėjo Komisija, visuose pramonės sektoriuose egzistuoja neišvengiamos galutinio produkto išlaidos, kurių gamintojas negali valdyti, tačiau kurios vis tiek yra esminis visos jo veiklos elementas, todėl nustatant pradinį baudos dydį jos turi būti įtrauktos į apyvartą (šiuo klausimu žr. 2000 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją*, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, Rink. p. II-491, 5030 ir 5031 punktus). Aplinkybė, kad vario kaina sudaro didelę pramoninių vamzdžių galutinės kainos dalį ar kad vario kainų svyravimo rizika didesnė nei kitų pirminių žaliavų, tokios išvados nepaneigia.

70 Taigi darytina išvada, kad, nustatydama atitinkamos rinkos dydį, Komisija teisingai atsižvelgė į vario kainą.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su tuo, kad nebuvo tinkamai atsižvelgta į ieškovės dydį

Šalių argumentai

71 Ieškovė tvirtina, kad nustatydama pradinę baudos sumą ir kartu galutinį baudos dydį Komisija neatsižvelgė į ieškovės dydį, koks jis yra pagal jos bendrą apyvartą, kuri 2002 m. siekė 1,2 milijardo eurų. Tuo pačiu metu *KME* ir *Outokumpu* apyvarta siekė atitinkamai 2,05 milijardo eurų ir 5,56 milijardo eurų. Ieškovė teigia, kad ginčijamo sprendimo 334 konstatuojamojoje dalyje *Outokumpu* nustatytos pradinės baudos padidinimo 50 % nepakanka tam, kad Komisija įvykdytų pareigą laikytis proporcingumo ir vienodo požiūrio principų. Taip pat Komisija pažeidė principą, pagal kurį kiekviena bauda turi būti apskaičiuojama individualiai.

72 Grįsdama šį ieškinio pagrindą, ieškovė tvirtina, kad bendras įmonės dydis ypač svarbus nustatant baudos sumą ir kad pradinė kiekvienai iš trijų suinteresuotų įmonių paskirtos baudos suma turėjo būti individualizuota taip, kad būtų proporcinga įmonių dydžių skirtumui. Ieškovė taip pat nurodo, kad vienodo požiūrio principas įpareigoja Komisiją pakeisti pradines baudų sumas atsižvelgiant į visų įmonių, o ne vien didžiųjų bendrovių, bendrą apyvartą. Todėl Komisija turėjo sumažinti ieškovei nustatytą pradinę baudą.

73 Šiuo atžvilgiu ieškovė primena, kad, viena vertus, Komisija nepadidino *KME* grupei nustatytos pradinės baudos nepaisant to, kad minėta grupė beveik du kartus didesnė už ieškovę, ir kad, kita vertus, *Outokumpu*, kuri penkis kartus didesnė už ieškovę, nustatyta pradinė bauda buvo padidinta tik 50 %.

74 Iš to ieškovė daro išvadą, kad Komisija nepakankamai atsižvelgė į ekonominio pajėgumo skirtumus bei įmonių dydį ir todėl ji, maža įmonė, atsidūrė nepalankioje padėtyje. Grįsdama savo išvadą ieškovė taip pat nurodo tam tikrus Komisijos sprendimus, kuriuose santykis tarp galutinės baudos ir įmonių, kurioms buvo skirtos baudos, apyvartos buvo mažesnis nei jos atveju.

75 Galiausiai ieškovė mano, kad Komisija nesilaikė pareigos motyvuoti, nes nepateisino diskriminacinio elgesio ieškovės atžvilgiu.

76 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

77 Visų pirma, kalbant apie kaltinimą dėl motyvavimo stokos, pasakytina, kad jis atmestinas dėl tokių priežasčių.

78 Pirmiausia tiek, kiek *Wieland* kaltina Komisiją tuo, kad pastaroji nenurodė priežasties, dėl kurios nusprendė padidinti *Outokumpu* baudą 50 %, primintina, jog Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Komisija įvykdo pareigą motyvuoti, jei savo sprendime

nurodo vertinimo kriterijus, kurie leido nustatyti pažeidimo sunkumą ir trukmę (šio sprendimo 59 punkte minėto Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* 463 punktas). Ir priešingai, Komisija neprivalo jame pateikti skaičių ar išsamių paaiškinimų, susijusių su baudos apskaičiavimo metodu (2000 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cascades prieš* Komisiją, C-279/98 P, Rink. p. I-9693, 50 punktas).

79 Taip pat pažymėtina, kad tam tikras sprendimas, kaip antai ginčijamasis, nors ir priimtas bei paskelbtas kaip vienas sprendimas, laikytinas kelių individualių sprendimų, kuriuose kiekvienos įmonės, kuriai jis skirtas, atžvilgiu konstatuojamas teisės pažeidimo ar pažeidimų padarymas ir prireikus paskiriama bauda, junginiu (2006 m. liepos 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hoek Loos prieš Komisiją*, T-304/02, Rink. p. II-1887, 59 ir 60 punktai).

80 Todėl ieškovė neturi kritikuoti ginčijamo sprendimo pagrindimo dėl *Outokumpu* nustatytos baudos padidinimo, siekiant atgrasomojo poveikio.

81 Bet kuriuo atveju ginčijamo sprendimo 332–334 punktuose Komisija nurodė elementus, į kuriuos ji atsižvelgė didindama *Outokumpu* nustatytą baudą, siekdama atgrasomojo poveikio. Kaip matyti iš minėtos Teisingumo Teismo praktikos (žr. šio sprendimo 78 punktą), Komisijos negalima kaltinti tuo, kad šiuo atžvilgiu ji papildomai nemotyvavo savo sprendimo.

82 Tiek kiek ieškovės argumentas gali būti suprantamas kaip kaltinimas Komisijai, kad ji nemotyvavo priežasčių, dėl kurių ieškovei nustatyta pradinė bauda nebuvo sumažinta, kiek tai susiję su atgrasomuoju poveikiu, reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į šio sprendimo 80 punkte primintą Bendrijos teismų praktiką, EB 253 straipsnis negali būti aiškinamas kaip nustatantis Komisijai pareigą savo sprendimuose paaiškinti priežastis, dėl kurių, apskaičiuodama baudos sumą, ji netaikė metodo, kuris, palyginti su faktiškai

taikytuoju ginčijamame sprendime, yra tik hipotetinis (šiuo klausimu žr. pagal analogiją 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Fiskeby Board prieš Komisiją*, T-319/94, Rink. p. II-1331, 127 punktą).

83 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad kaltinimas dėl motyvavimo stokos turi būti atmestas.

84 Antra, dėl esmės reikia konstatuoti, kad ieškovė kritikuoja Komisiją dėl atitinkamoms įmonėms nustatytų pradinių baudų diferencijavimo pagal gairėse nurodytą metodą. Ieškovė teigia, kad nustatant baudos sumą įmonės dydis ypač svarbus ir kad šiuo atveju kiekvienai iš trijų įmonių nustatyta pradinė bauda turėjo būti individualizuota, kad būtų proporcinga skirtingiems įmonių dydžiams.

85 Šiuo atžvilgiu pirmiausia pažymėtina, jog ieškovės nurodyti Komisijos sprendimai nėra reikšmingi, nes ankstesnė Komisijos sprendimų priėmimo praktika nėra baudų konkurencijos srityje teisinis pagrindas (žr. šio sprendimo 30 punkte minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 169–171 punktus ir 2003 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Michelin prieš Komisiją*, T-203/01, Rink. p. II-4071, 292 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

86 Aplinkybė, kad gairėse nurodytas apskaičiavimo metodas negrindžiamas atitinkamų įmonių bendra apyvarta ir todėl leidžia atsirasti skirtumams tarp įmonių, kiek tai susiję su santykiu tarp jų apyvartos ir paskirtos baudos, nėra svarbi vertinant, ar Komisija pažeidė proporcingumo ir vienodo požiūrio bei bausmių individualizavimo principus. Nustatydama baudų dydį pagal nagrinėjamo pažeidimo sunkumą ir trukmę, tuo atveju, jei baudos paskiriamos kelioms darant tą patį pažeidimą dalyvavusioms įmonėms, Komisija neprivalo užtikrinti, kad atitinkamoms įmonėms apskaičiuotos galutinės baudos atspindėtų kiekvienos iš jų bendros ar reikšmingos apyvartos skirtumus

(2007 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dalmine prieš Komisiją*, C-407/04 P, Rink. p. I-829, 141–147 punktai; 2005 m. lapkričio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Union Pigments prieš Komisiją*, T-62/02, Rink. p. II-5057, 159 punktas).

87 Iš to darytina išvada, kad jokiame gairių taikymo etape Komisija neprivalo užtikrinti, kad nustatytos tarpinės baudos atspindėtų visus skirtumus tarp atitinkamų įmonių bendros apyvartos.

88 Šiuo atveju iš ginčijamo sprendimo 321–323, 326–328 ir 332–334 punktų matyti, jog Komisija į atitinkamų įmonių skirtumus atsižvelgė du kartus. Pirmiausia pagal gairių 1 punkto A dalies šeštą pastraipą Komisija padarė diferenciaciją, atsižvelgdama į kiekvienam nagrinėjamo pažeidimo dalyviui tenkančios atsakomybės dalį. Po to, taikydama gairių 1 punkto A dalies ketvirtą pastraipą, Komisija koregavo baudų sumas, kad užtikrintų pakankamą paskirtų baudų atgrasomąjį poveikį.

89 Dėl kiekvienai nagrinėjamo pažeidimo dalyvei tenkančios atsakomybės dalies Komisija atsižvelgė į kiekvienos pramoninių vamzdžių rinkoje veikiančios įmonės rinkos dalį EEE 2000 m., t. y. paskutiniaisiais pažeidimo metais. Iš to Komisija padarė išvadą, kad *KME*, kuri užėmė [*konfidenciali informacija*] % rinkos dalį, buvo didžiausia rinkos dalyvė ir todėl priskirta pirmajai įmonių kategorijai, o *Outokumpu*, kuri užėmė [*konfidenciali informacija*] % rinkos dalį, bei ieškovė, kuri užėmė 13,4 % rinkos dalį, pateko į antrąją įmonių kategoriją, apimančią įmones, kurias nagrinėjamoje rinkoje galima laikyti vidutinėmis, todėl jos turėjo būti traktuojamos skirtingai. Taigi pradinės *Outokumpu* ir ieškovės baudos sudarė 33 % *KME* pradinės baudos, t. y. *Outokumpu* ir ieškovei – po 11,55 milijono eurų, o KME – 35 milijonai eurų.

90 Iš Bendrijos teismų praktikos išplaukia, jog Komisijos negalima kaltinti pirmajame baudų koregavimo etape taikius tokį metodą. Nustatant baudą pagal pažeidimo sunkumą, net jei dėl suskirstymo į grupes tam tikroms įmonėms, nepaisant skirtingo jų dydžio, nustatoma vienoda pradinė bauda, nevienodas vertinimas laikomas objektyviai pagrįstu, nes nustatant pažeidimo sunkumą daug didesnė reikšmė tenka pažeidimo pobūdžiui, o ne įmonės dydžiui (žr. šio sprendimo 49 punkte minėto Sprendimo *Degussa prieš Komisiją* 330 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

91 Antrajame baudų koregavimo etape Komisija, atsižvelgdama į bendrą *Outokumpu* apyvartą, nusprendė, jog *Outokumpu* nustatytą pradinę baudą reikia padidinti 50 %, kad būtų užtikrintas pakankamas atgrasomasis poveikis ir būtų atsižvelgta į tai, jog didelės įmonės turi teisinių bei ekonominių žinių ir infrastruktūrą, leidžiančius geriau įvertinti savo elgesio neteisėtumą.

92 Ieškovė negali kaltinti Komisijos dėl tokio koregavimo. *Outokumpu* nustatytos pradinės baudos padidinimas, „kad būtų atsižvelgta į jos dydį ir visus išteklius“ (ginčijamo sprendimo 334 konstatuojamoji dalis), nereiškia, jog Komisija turėjo sumažinti ieškovei nustatytą pradinę baudą, atsižvelgdama į bendrą pastarosios apyvartą. Šiuo atžvilgiu primintina (žr. šio sprendimo 86 ir 87 punktus), jog, keisdama pradines baudas siekdama atgrasančio poveikio, Komisija neprivalo užtikrinti, kad atskiroms įmonėms nustatytos sumos atspindėtų jų bendros apyvartos skirtumus.

93 Atvirkščiai, kaip minėta šio sprendimo 30 ir 31 punktuose, pasinaudodama savo diskrecija, Komisija gali perskaičiuoti baudas pagal nustatytą metodą, jei atsižvelgiant į bylos aplinkybes jos neatrodo nepagrįstos.

94 Šiomis aplinkybėmis pabrėžtina, jog siekiant atgrasomojo poveikio bauda keičiama taip, kad būtų atsižvelgta į norimą poveikį įmonei, kuriai paskirta bauda, ir kad bauda nebūtų pernelyg maža ar, atvirkščiai, pernelyg didelė nagrinėjamos įmonės finansinio pajėgumo požiūriu, laikantis reikalavimų, susijusius, viena vertus, su baudos veiksmingumo užtikrinimu ir, kita vertus, su proporcingumo principo laikymusi (šio sprendimo 49 punkte minėto Sprendimo *Degussa prieš Komisiją* 283 punktas).

95 Be to, Komisijos pasirinkimą, nustatant baudų didesnėms įmonėms padidinimo ribas, riboja ta aplinkybė, kad pradinė suma bet kuriuo atveju negali būti didesnė už pažeidimo sunkumui proporcingą sumą. Taigi netgi tada, kai didžiausios įmonės apyvarta gerokai didesnė už kitų suinteresuotų įmonių apyvartą, atsižvelgiant į nagrinėjamo pažeidimo sunkumą, gali būti, kad Komisija gali tik šiek tiek padidinti didžiausiai įmonei nustatytą baudą.

96 Atsižvelgdamas į tai, kas pasakyta, ir turėdamas omenyje nagrinėjamo pažeidimo sunkumą, ieškovės užimamą EEE rinkos dalį bei jos bendrą apyvartą 2002 m., t. y. 1,2 milijardo eurų, Pirmosios instancijos teismas mano, kad ieškovei nustatyta pradinė bauda pagrįsta.

97 Iš to, kas pasakyta, išplaukia, kad antrasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su neteisingu pirminės baudos padidinimu dėl pažeidimo trukmės

Šalių argumentai

98 Visų pirma, ieškovė tvirtina, kad diskrecija, kurią Komisija turi pagal gairių 1 punkto B dalį, leidžia jai spręsti tiek dėl baudos padidinimo prasmingumo pagal pažeidimo trukmę, tiek dėl šio padidinimo apimties, laikantis 10 % ribos. Ieškovė pažymi, kad, kaip tai matyti iš ginčijamo sprendimo 338 konstatuojamosios dalies, Komisija nepasinaudojo gairių 1 punkto B dalies pirmoje pastraipoje jai suteikta teise, kiek tai susiję su pirmaisiais penkeriais kartelio metais. Todėl Komisija ieškovei nustatytą baudą galėjo padidinti tik už paskutiniuosius septynerius pažeidimo metus.

99 Ieškovės nuomone, Komisija negali remtis ta aplinkybe, kad ginčijamo sprendimo 338 konstatuojamoji dalis blogai suformuluota. Ieškovė mano, kad klaidingos formuluotės pasekmės atitenka sprendimą priėmusiam subjektui ir kad tuo atveju, jei sprendime yra prieštaringų pareiškimų, suinteresuotajam asmeniui skiriama palankiausia bausmė.

100 Be to, kadangi, ieškovės nuomone, dviprasmis motyvavimas laikytinas netinkamu, buvo pažeistas EB 253 straipsnis.

101 Antra, ieškovė tvirtina, kad Komisija pažeidė principą, pagal kurį kiekviena bauda turi būti apskaičiuojama individualiai. Taip pat Komisija nesilaikė pareigos motyvuoti, nes nepaaiškino, kodėl ji nepasinaudojo savo diskrecija. Ieškovės manymu, į tą pačią sunkinančią aplinkybę, t. y. į tai, kad nagrinėjamas pažeidimas truko ilgiau kaip penkerius metus, Komisija atsižvelgė du kartus, tiek motyvuodama baudos padidinimą, tiek nustatydama maksimalią 10 % padidinimo ribą.

102 Ieškovė tvirtina, kad nusprendusi taikyti maksimalią 10 % ribą už kiekvienus pažeidimo metus Komisija nenurodo priežasčių, dėl kurių toks padidinimas tinkamas. Ieškovė teigia, kad šiuo atveju Komisija turėjo nurodyti konkrečias minėto kartelio aplinkybes, kad galėtų taikyti nagrinėjamą ribą. Taip pat ieškovė kaltina Komisiją, kad ji nepakankamai motyvavo baudos padidinimą nagrinėjamo kartelio intensyvumo ir tęstinumo atžvilgiu.

103 Komisija prašo atmesti šį ieškinio pagrindą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

104 Visų pirma dėl kaltinimo, susijusio su tariamai dviprasmišku motyvavimu bei tuo, kad ginčijamame sprendime Komisija nepadidino ieškovei nustatytos pradinės baudos už pirmuosius penkerius kartelio metus, reikia išnagrinėti ginčijamo sprendimo 338, 340 ir 342 konstatuojamąsias dalis, kuriose nustatyta:

„338. Visų pirma pažymėtina, kad ankstesnė Komisijos sprendimų priėmimo praktika nėra baudų konkurencijos srityje teisinis pagrindas, nes šis pagrindas apibrėžtas tik Reglamente Nr. 17 <…>. Todėl reikia atmesti 337 konstatuojamojoje dalyje išdėstytą *KME* argumentą, susijusi su ankstesniu Komisijos sprendimu. Pagal dabartinę Komisijos politiką kartelių bylose baudos didinamos 10 % per metus, pradedant šeštaisiais pažeidimo metais. Dėl to keliose neseniai išnagrinėtose bylose su trukme susiję baudų didinimai viršijo 100 % <…>. Komisija mano, kad šioje byloje, kurioje kartelis truko dvylika metų ir dešimt mėnesių, baudas pagrįsta padidinti 10 % už metus.

<…>

340. Remdamasi tuo, kas pasakyta, Komisija mano, kad (*Wieland*), *Outokumpu* ir [*KME* grupė] pažeidė [EB] 81 straipsnio 1 dalį ir EEE susitarimo 53 straipsnio 1 dalį bent nuo 1988 m. gegužės 3 d. iki 2001 m. kovo 22 dienos. Jos padarė tęstinį ilgos trukmės pažeidimą, kuris truko ilgiau kaip dvylika metų ir dešimt mėnesių.

<…>

342. Todėl atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą *Outokumpu* ir (*Wieland*) nustatyta pradinė bauda didinama 125 % <…>“

105 Konstatuotina, kad šios ginčijamo sprendimo konstatuojamosios dalys ir gairių 1 punkto B dalis nepalieka jokios abejonės dėl Komisijos ketinimo padidinti ieškovei nustatytą pradinę baudą 10 % už kiekvienus pažeidimo metus. Taigi šiuo atžvilgiu ieškovės kaltinimai turi būti atmesti.

106 Antra, dėl esmės primintina, kad padidinti baudą dėl trukmės galima ne tik tuomet, kai yra tiesioginis ryšys tarp trukmės ir padidintos žalos Bendrijos tikslams, kurių siekiama konkurencijos normomis (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 85 punkte minėto Sprendimo *Michelin prieš Komisiją* 278 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

107 Be to, iš gairių matyti, kad Komisija nėra numačiusi kokios nors sąsajos ar tarpusavio priklausomybės tarp pažeidimo sunkumo ir pažeidimo trukmės vertinimo.

108 Atvirkščiai, visų pirma, iš gairių struktūros matyti, kad, nustatant pradinę baudą, jose numatytas paties pažeidimo sunkumo vertinimas. Antra, pažeidimo sunkumas nagrinėjamas atsižvelgiant į atitinkamos įmonės požymius, pirmiausia į jos dydį ir padėtį atitinkamoje rinkoje, o dėl to gali būti pakoreguota pradinė bauda, įmonės suskirstytos į kategorijas ir nustatyta konkreti pradinė suma. Trečia, į pažeidimo trukmę atsižvelgiama nustatant pagrindinę baudą ir, ketvirta, gairės numato galimybę atsižvelgti į sunkinančias bei lengvinančias aplinkybes, kurios leidžia keisti baudos dydį, be kita ko, pagal pasyvų ar aktyvų atitinkamų įmonių vaidmenį darant pažeidimą.

109 Tai reiškia, kad vien aplinkybė, jog Komisija pasiliko galimybę už kiekvienus pažeidimo metus padidinti baudą, o tai ilgai trunkančių pažeidimų atveju gali siekti iki 10 % pagal pažeidimo sunkumą nustatytos sumos, visiškai neįpareigoja jos nustatyti šį padidinimą atsižvelgiant į veiksmų, susijusių su karteliu, intensyvumą ar į kartelio poveikį arba į pažeidimo sunkumą. Naudodamasi savo diskrecija (žr. šio sprendimo 31 punktą), Komisija turi nuspręsti, kokį padidinimą ji ketina taikyti už pažeidimo trukmę.

110 Dėl kaltinimo, kad į tą pačią aplinkybę, t. y. į tai, kad nagrinėjamas pažeidimas truko ilgiau nei penkerius metus, Komisija atsižvelgė tiek baudos padidinimo taikymui motyvuoti, tiek maksimaliam 10 % padidinimui nustatyti, Pirmosios instancijos teismas neįžvelgia jokio neteisėtumo aplinkybėje, kad pažeidimo trukmė lemia ne tik pačios pagrindinės baudos padidinimą, bet prireikus ir galutinį padidinimo procentą. Kaip nurodyta 109 punkte, nustatydama padidinimo procentą už pažeidimo trukmę, Komisija neprivalo atsižvelgti į pažeidimo sunkumą.

111 Šiuo atveju visų pirma ginčijamo sprendimo 335 ir 340 konstatuojamosiose dalyse Komisija nustatė, kad ieškovė dvylika metų ir dešimt mėnesių dalyvavo darant pažeidimą, o tai yra ilga trukmė gairių prasme, ir todėl padidino baudą 125 %. Taip nuspręsdama, Komisija nenukrypo nuo gairėse nustatytų taisyklių. Galiausiai, Pirmosios instancijos teismas mano, kad šiuo atveju aptariamas 125 % padidinimas nėra akivaizdžiai neproporcingas.

112 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad ieškinio pagrindas, susijęs su baudos padidinimu už pažeidimo trukmę, atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, susijusio su diskriminaciniu 1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo taikymu

Šalių argumentai

113 Iš esmės ieškovė mano, kad ji buvo diskriminuojama, palyginti su *KME*, kuriai nustatyta bauda buvo sumažinta 30 %, o ieškovei – tik 20 %, nors ji bendradarbiavo bent jau tiek pat kiek *KME*.

114 Pirmiausia, ieškovė tvirtina, kad *KME* nustatytą baudą Komisija klaidingai sumažino daugiau nei jai, motyvuodama tuo, jog „*KME* pranešė apie nuo devintojo dešimtmečio egzistavusias konkurencijai prieštaraujančias taisykles <…>, palyginti su *Wieland* nurodytais 1993 m. <…>“ (ginčijamo sprendimo 423 konstatuojamoji dalis).

115 Pripažindama savo ribotą indėlį į tyrimą, susijusį su laikotarpiu iki 1993 m., ieškovė primena, kad ji neneigė kartelio buvimo minėtu laikotarpiu, tačiau dėl kelių savo darbuotojų pasitraukimo negalėjo patvirtinti pažeidimo. Ieškovės nuomone, *KME* indėlį Komisija pripažino neproporcingai svarbiu, palyginti su jos indėliu. Faktiškai kartelio buvimą iki 1993 m. įrodė tik vienas *KME* pareiškimas. Be to, šis pareiškimas buvo padarytas po aiškaus Komisijos paklausimo. Kiti *KME* pareiškimai buvo tokio paties pobūdžio kaip ir ieškovės, nes jie patvirtina, kad vyko susitikimai, bet nepatvirtina jų antikonkurencinio pobūdžio.

116 Darydama nuorodą į ginčijamo sprendimo 397, 417 ir 418 konstatuojamąsias dalis, ieškovė tvirtina, kad Komisija konstatavo, jog *KME* pateikė labai mažai informacijos apie su laikotarpiu iki 1993 m. susijusias faktines aplinkybes. Iš to ieškovė daro išvadą, kad *KME* baudos sumažinimas didesne nei jai suma yra akivaizdžiai neteisingas ir netinkamai motyvuotas, nes jos bendradarbiavimo svarba panaši į *KME*.

117 Be to, ieškovė mano, kad Komisija ją nubaudė už tai, kad ji, skirtingai nei *KME*, nepadarė bendro prisipažinimo. Nors po išsamaus vidinio tyrimo ieškovė nurodė įvairius ir išsamius faktus, minėtas tyrimas neleido jai patikrinti ir pripažinti, kad per laikotarpį nuo 1988 iki 1993 metų būta antikonkurencinės praktikos. Didele dalimi elgesys ieškovės atžvilgiu vertė ją duoti parodymus prieš save, o tai prieštarauja Bendrijos teisei, nes pažeidžia teisę į gynybą.

118 Antra, ieškovė tvirtina, kad Komisija neteisingai sumažino *KME* nustatytą baudą daugiau nei ieškovei, atsižvelgdama į tai, jog *KME* nurodė aštuonis „darbo grupės“ susitikimus, kurių kiti dalyviai neminėjo. Ieškovės teigimu, 2002 m. rugsėjo 30 d. Komisijai adresuotame laiške ji nurodė tam tikrus susitikimus, vykusius 1999–2000 m., ir pateikė išsamesnį nei *KME* aprašymą.

119 Trečia, ieškovė teigia, kad 2002 m. rugsėjo 30 d. laiške Komisijai savanoriškai pateikė aiškiai tikslesnę ir išsamesnę informaciją apie 1997–1999 m. laikotarpį (toliau – ramesnis laikotarpis) nei *KME*. Ieškovės nuomone, kaip tai minėta ginčijamo sprendimo 202 konstatuojamosios dalies vienintelėje pastraipoje, konkurencijai prieštaraujančio elgesio buvimui per ramybės laikotarpį įrodyti Komisija remiasi *KME* pateikta bendra informacija, nors ieškovė dvylika susirinkimų, vykusių 1997–1998 m., aprašė išsamiau nei *KME.* Beje, ieškovės pateiktas faktines aplinkybes Komisija nurodo vienuolikoje nuorodų, kurios įterptos į ginčijamo sprendimo 157–167 ir 202–212 konstatuojamąsias dalis.

120 Ketvirta, ieškovė nurodo, jog jos bendradarbiavimas su Komisija, pradėtas dviem savaitėmis anksčiau už *KME*, turėjo suteikti jai teisę į didesnį ar bent jau tokį patį baudos sumažinimą kaip ir *KME*. Šiuo atžvilgiu ieškovė remiasi Komisijos pranešimu apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3; specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 155, toliau – 2002 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo), kuriame numatytas didesnis baudos sumažinimas tai įmonei, kuri bendradarbiauja operatyviausiai. Ieškovė pripažįsta, kad šiuo atveju minėtas pranešimas netaikytinas, bet Pirmosios instancijos teismas galėtų į jį atsižvelgti kaip į bendrojo teisės principo išraišką.

121 Komisija ginčija visus ieškovės pateiktus kaltinimus.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

122 Visų pirma, dėl kaltinimo, susijusio su motyvavimo stoka, pripažintina, kad jis akivaizdžiai nepagrįstas. Vertinimo elementai, į kuriuos Komisija atsižvelgė mažindama *KME* ir ieškovei baudas pagal 1996 m. pranešimą dėl bendradarbiavimo, aiškiai

nurodyti ginčijamo sprendimo 404–423 konstatuojamosiose dalyse, o to pakanka EB 253 straipsnio reikalavimams įvykdyti (žr. šio sprendimo 58–59 punktus).

123 Antra, dėl esmės pirmiausia pripažintina, kad, kai įmonė pažeidžia Bendrijos konkurencijos taisykles, ji gali stengtis gerokai susimažinti gresiančią baudą ar netgi jos visiškai išvengti, bendradarbiaudama su Komisija. Šiuo atžvilgiu primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką baudos sumažinimas už bendradarbiavimą per administracinę procedūrą grindžiamas idėja, kad bendradarbiavimas Komisijai padėjo lengviau nustatyti pažeidimus (šiuo klausimu žr. 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimų *BPB de Eendracht prieš Komisiją*, T-311/94, Rink. p. II-1129, 325 punktą ir *Finnboard prieš Komisiją*, T-338/94, Rink. p. II-1617, 363 punktą).

124 Taip pat primintina, kad vertinant kartelio narių bendradarbiavimą gali būti taisoma tik akivaizdi Komisijos vertinimo klaida, nes ji turi didelę diskreciją vertinti įmonės bendradarbiavimo kokybę ir naudingumą visų pirma, palyginti su kitų įmonių indėliu (2007 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SGL Carbon prieš Komisiją*, C-328/05 P, Rink. p. I-3921, 88 punktas). Tačiau tokiu vertinimu Komisija negali pažeisti vienodo požiūrio principo.

125 Kadangi ieškovės kaltinimai susiję su tariamu jos diskriminavimu, palyginti su *KME*, reikia patikrinti, ar Komisija, nepažeisdama vienodo požiūrio principo ir neperžengdama savo diskrecijos, galėjo sumažinti baudą ieškovei 20 %, o KME – 30 % už atitinkamą jų bendradarbiavimą.

126 Dėl informacijos pateikimo Komisijai laiko konstatuotina, kad ir ieškovė, ir *KME* pradėjo bendradarbiauti su Komisija gavusios iš jos prašymą pateikti informaciją, tačiau dar prieš išsiunčiant pranešimą apie kaltinimus. Be to, *KME* ir ieškovei buvo taikytas

1996 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo D punktas, kuriame nėra nuorodos į ankstesnį vienos įmonės bendradarbiavimą, palyginti su kita įmone, kriterijų.

127 Kita vertus, iš teismų praktikos išplaukia, kad vertinant atitinkamą dviejų įmonių bendradarbiavimo laipsnį negali būti atsižvelgta į chronologinį elementą tada, kai atitinkamos šalys informaciją pateikė panašiu metu ir tame pačiame administracinės procedūros etape (šiuo klausimu žr. 2001 m. gruodžio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Acerinox prieš Komisiją*, T-48/98, Rink. p. II-3859, 139 punktą ir 2005 m. spalio 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Groupe Danone prieš Komisiją*, T-38/02, Rink. p. II-4407, 467 punktą).

128 Todėl, nors ieškovė savo bendradarbiavimą su Komisija pradėjo dviem savaitėm anksčiau už *KME*, toks skirtumas savaime nereiškia, kad baudą ieškovei Komisija turėjo sumažinti daugiau ar bent jau tiek pat, kiek *KME*.

129 Kadangi ieškovė pagal analogiją remiasi 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 23 punktu, kuriame numatyta, jog Komisija gali daugiau sumažinti baudą tai įmonei, kuri pateikia žymią papildomąją vertę turinčius įrodymus apie preziumuojamą pažeidimą, pažymėtina, kad analogijos taikymas galimas tik tada, kai reikia užpildyti teisės aktų spragą. Tačiau būtina pabrėžti, kad ieškovės bei *KME* ir *Outokumpu* bendradarbiavimą reglamentavo 1996 m. pranešimas dėl bendradarbiavimo.

130 Tiek, kiek ieškovės argumentas faktiškai gali būti suprastas kaip keliantis klausimą dėl įstatymų kolizijos laiko atžvilgiu, pakanka konstatuoti, kad tokios kolizijos buvimas negali būti pripažintas. Tik tuo atveju, jei nėra pereinamojo laikotarpio nuostatų, nauja norma iš karto taikoma būsimoms situacijos, kuri susiklostė galiojant senesnei normai,

pasekmėms (žr. 2003 m. sausio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-512/99, Rink. p. I-845, 46 punktą ir nurodytą Bendrijos teismų praktiką). Šiuo atveju 2002 m. pranešimo dėl bendradarbiavimo 28 punkte aiškiai numatyta, kad minėtas pranešimas taikomas nuo 2002 m. vasario 14 d. visoms byloms, kuriose nė viena įmonė nesirėmė 1996 m. pranešimu dėl bendradarbiavimo. Tačiau neginčijama, kad šioje byloje suinteresuotos įmonės, įskaitant ieškovę, rėmėsi 1996 m. pranešimu dėl bendradarbiavimo.

131 Atmetus ieškovės argumentus, susijusius su informacijos pateikimo Komisijai laiku, reikia patikrinti, ar kokybės požiūriu *KME* indėlis, palyginti su ieškovės, pateisina 10 % skirtumą tarp minėtoms įmonėms nustatytų baudų sumažinimo.

132 Pirmiausia negalima pritarti ieškovės argumentui, jog baudos sumažinimas atsižvelgiant į įmonės prisipažinimą, kad ji dalyvavo pažeidime, yra kitų suinteresuotų įmonių teisės į gynybą pažeidimas.

133 Iš teismų praktikos matyti, kad Komisija turi teisę sumažinti skiriamų baudų dydį įmonėms, kurios ne tik pateikia naudingos informacijos, bet ir aiškiai pripažįsta dalyvavusios darant pažeidimą. Tiesa, Komisija negali priversti įmonės prisipažinti dalyvavus darant pažeidimą. Tačiau niekas nekliudo Komisijai, nustatant baudos dydį, atsižvelgti į tai, kad įmonė gera valia suteikė pagalbą išaiškinant pažeidimą (2005 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimai *Acerinox prieš Komisiją*, C-57/02 P, Rink. p. I-6689, 87 punktas ir *ThyssenKrupp prieš Komisiją*, C-65/02 P ir C-73/02 P, Rink. p. I-6773, 50 punktas).

134 Prisipažinimas dėl atitinkamo pažeidimo yra visiškai savanoriškas atitinkamos įmonės veiksmas, pastaroji niekaip neįpareigota prisipažinti buvusi kartelinio susitarimo dalyvė

(šio sprendimo 133 punkte minėto 2005 m. liepos 14 d. sprendimo *Acerinox prieš Komisiją* 89 punktas ir šio sprendimo 133 punkte minėto Sprendimo *ThyssenKrupp prieš Komisiją* 52 punktas).

135 Šiuo atveju pripažintina, kad iš ginčijamo sprendimo 405 ir 406 ir 416–422 konstatuojamųjų dalių matyti, jog Komisija ieškovei ir *KME* nustatytas baudas sumažino remdamasi dviem kartu taikomomis aplinkybėmis, t. y., pirma, kad jos neginčijo nustatyto pažeidimo sudėties elementų ir, antra, kad jų bendradarbiavimas aiškinantis faktines aplinkybes viršijo Reglamento Nr. 17 11 straipsnyje nustatytas pareigas.

136 Dėl pastarosios aplinkybės iš ginčijamo sprendimo 168, 169, 171, 405, 417, 419 ir 423 konstatuojamųjų dalių matyti, jog Komisija nusprendė, kad *KME* ir ieškovės indėliai panašūs, išskyrus, pirma, kartelinių veiksmų pripažinimą iki 1993 m. ir, antra, pagalbinių susitikimų, tariamai skirtų pažeidimui intensyvinti, atskleidimą.

137 Atsižvelgiant į tai, kad buvo nustatyta, jog kartelis prasidėjo 1988 m., akivaizdu, kad dėl ieškovės 2002 m. rugsėjo 30 d. laiške pateikto atsakymo Komisijai nebuvo lengviau nustatyti pažeidimo trukmę. Minėtame laiške ieškovė pateikė nuo 1985 m. vykusių *Cuproclima* oficialių susitikimų sąrašą, nenurodydama juose nagrinėtų temų. Tame pačiame laiške ieškovė nurodė, kad kartelio ryšiai prasidėjo apie 1993 metus.

138 Ir priešingai, 2002 m. spalio 15 d. laiške *KME* pripažino, kad dalyviai susitarė dėl klientų pasidalijimo per pirmuosius metus po *Cuproclima* įkūrimo 1985 m., ir aprašė, kaip tai buvo padaryta.

139 Dėl ramesnio laikotarpio (nuo 1997 m. iki 1999 m.) konstatuotina, kad 2002 m. spalio 15 d. laiške *KME* pateikė informacijos apie kartelio veikimo raidą *Cuproclima* bei apie tai, kad iki 1999 m. *KME*, *Wieland* ir kiek mažiau *Outokumpu* dažniausiai telefonu nuolat palaikė ryšį, ne *Cuproclima* kontekste, tardamosi dėl tam tikrų klientų ar kainų.

140 Dėl 1999–2001 metų laikotarpio iš minėto laiško matyti, kad siekdami intensyvinti kartelio veiklą *Cuproclima* nariai susirinko į maždaug aštuonis „darbo grupės“ susitikimus, kurie vyko ne reguliarių *Cuproclima* posėdžių metu.

141 Kalbant apie ieškovės bendradarbiavimą per minėtą laikotarpį, reikia pripažinti, kad, nors jos pateiktas susitikimų sąrašas išsamesnis nei *KME*, tačiau ji nenurodė, ar minėtame sąraše išvardytuose susitikimuose buvo nagrinėtos su karteliu susijusios temos. Iš to darytina išvada, kad tokiu sąrašu ieškovė neprisidėjo prie to, kad Komisija žinotų minėtų susirinkimų kontekstą ir galėtų vertinti jų dalyką. Taigi ieškovė negali remtis šiuo sąrašu teigdama, kad jos bendradarbiavimas Komisijos tyrime buvo vertingesnis ar panašios vertės, kaip ir *KME* pareiškimai (žr. šio sprendimo 139–140 punktus).

142 Vis dėlto bendradarbiaudama ieškovė nurodė Komisijai keletą svarbių aplinkybių, susijusių su ramesniu laikotarpiu ir su laikotarpiu nuo 1999 iki 2000 metų.

143 Visų pirma ieškovė, kaip ir *KME*, pateikė įrodymus apie antikonkurencinę korespondenciją su *KME* 1997 m. (ginčijamo sprendimo 163 konstatuojamoji dalis).

144 Taip pat ieškovė pranešė, kad dešimto dešimtmečio pabaigoje *Cuproclima* nariai nusprendė atnaujinti kartelio veiklą ir tai buvo įgyvendinta 1999 m. sudarius kartelio nariams elektroniniu būdu prieinamą lentelę su neskelbtina informacija. Tačiau reikia pripažinti, jog minėta informacija, nors ir susijusi su pažeidimu, nepatvirtina, kad buvo surengta pagalbinių susitikimų, skirtų pradėti ar sustiprinti kartelio veiklą, kuri vykdyta per reguliarius *Cuproclima* susitikimus, apie kuriuos *KME* savo ruožtu pranešė Komisijai, nurodydama aštuonis „darbo grupės“ susitikimus.

145 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, konstatuotina, jog ieškovės tvirtinimai, kad aiškinantis pažeidimo laikotarpį nuo 1997 m. iki 2000 m. ji pateikė išsamesnės informacijos nei *KME*, bylos medžiaga nepagrįsti.

146 Todėl, atsižvelgdamas į šio sprendimo 133 punkte nurodytą teismų praktiką, Pirmosios instancijos teismas mano, kad už bendradarbiavimą sumažinusi ieškovei nustatytą baudą Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos.

147 Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad paskutinysis ieškinio pagrindas taip pat nepagrįstas.

148 Todėl ieškinys atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

149 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal jos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Wieland-Werke AG* bylinėjimosi išlaidas.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Paskelbta 2009 m. gegužės 6 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.